

Examining of Attribution Complexity and Identity Status of University Students in Terms of Some Demographic Variables

Ayşegül KALAFAT *¹

ARTICLE INFO

Article history:

Received: 15.09.2020
Accepted: 16.11.2020
Online: 12.12.2020
Published: 29.06.2021

Keywords:

Attribution Complexity
Identity Status
Identity

ABSTRACT

In this study, it was aimed to examine whether the attribution complexity differs according to the variables of gender and place of growth according to the identity status of university students. In this study, it was aimed to describe an existing situation and accordingly, the level of relationship between variables was investigated. Based on the above, this research is a scientific study in relational scanning method. The data of the research were obtained from 300 students studying at Ondokuz Mayıs University in the fall semester of the 2019-2020 academic year. "Personal Information Form", "Attribution Complexity Scale" and "Expanded Objective Ego Identity Status Scale" were used as data collection tools. Pearson moments product correlation, unrelated samples t test and one-way analysis of variance test were used to analyze the data. When the results of the study are examined, attribution complexity shows a significant difference according to the identity status of the students. While there is a positive and significant relationship between successful identity scores and attribution complexity score; there is a significant negative relationship between moratorium, mortgaged and scattered identity scores and attribution complexity. The attribution complexity of university students according to gender, place of growth and income does not show a significant difference. Successful identity status score average of female students is higher than that of males. It is seen that the scattered identity status scores of university students differ significantly according to the place they grew up.

Üniversite Öğrencilerinin Atıf Karmaşıklığı ve Kimlik Statülerinin Bazı Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi

MAKALE BİLGİ

Makale Geçmişi:

Geliş: 15.09.2020
Kabul: 16.11.2020
Çevrimiçi: 12.12.2020
Yayın: 29.06.2021

Anahtar Kelimeler:

Atıf Karmaşıklığı
Kimlik Statüleri
Kimlik

ÖZET

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin kimlik statülerine göre atıf karmaşıklığının cinsiyet ve büyüdüğü yer değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma ilişkisel tarama yönteminde bilimsel bir çalışmadır. Araştırmanın verileri Ondokuz Mayıs Üniversitesinde öğrenim görmekte olan 300 öğrenciden 2019-2020 eğitim ve öğretim yılı güz döneminde elde edilmiştir. Veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu", "Atıf Karmaşıklığı Ölçeği" ve "Genişletilmiş Objektif Ego Kimlik Statüleri Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizi için pearson momentler çarpımı korelasyonu, ilişkisiz örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizi testi uygulanmıştır. Araştırmanın sonuçları incelendiğinde, öğrencilerin kimlik statülerine göre atıf karmaşıklığı anlamlı farklılık göstermektedir. Başarılı kimlik puanları ile atıf karmaşıklığı puanı arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki varken; moratoryum, ipotekli ve dağıntık kimlik puanları ile atıf karmaşıklığı arasında negatif yönlü anlamlı ilişki vardır. Üniversite öğrencilerinin cinsiyete, büyüdüğü yere ve gelir durumuna göre atıf karmaşıklığı anlamlı bir fark göstermemektedir. Kız öğrencilerin başarılı kimlik statüsü puan ortalaması erkeklere göre daha yüksektir. Üniversite öğrencilerinin büyüdüklere yere göre dağıntık kimlik statüsü puanlarının anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir.

* Corresponding Author, aysegulsakar0993@gmail.com

¹Ministry of National Education, Tekirdağ, Turkey

1. Giriş

Bireyler, ilişkilerin içine doğmaktadır. Bu yönüyle sosyal varlıklardır. Ve doğdukları çevreden hem etkilenirler hem de aynı zamanda o çevreyi etkileme potansiyeline sahiptirler. Bu özellikleri itibariyle insanlar, diğerleriyle sürekli etkileşim halindedir. Ve bu etkileşim sürecinde her birey biricikliği ölçüsünde tepkiler üretmektedir. Bireylerin tepkilerindeki bu farklılıkları meydana getiren kavramlardan birisi de atıf karmaşıklığıdır diyebiliriz.

Bireyler, yaşamları boyunca birbirinden farklı birçok olayla veya diğer bireylerin birbirinden farklı davranışsal tepkileriyle karşılaşır. Bireyler karşılaştıkları bu durumlara veya davranışlara ilişkin açıklamalar yapma gereksinimi duyar, bir başka deyişle atıfta bulunur. Atıf terimi, kişilerin neden kendi içerisinde belirli değerlendirme kalıplarına bağlı olarak tepki verdiğine ilişkin bir inanç olarak ele alınabilir (Rathus ve Nevid, 1986). Atıf, herhangi bir olayı anlamlandırma, olayın kaynağını saptama ya da onu öngörme, ona hakim olma sürecidir (Bilgin, 2003).

Atıf karmaşıklığı kavramı ile bireyin etrafında gerçekleşen olayları veya diğerlerinin davranışlarını ele alırken yaptığı atıfların karmaşıklığı ifade edilmeye çalışılmaktadır. Karmaşıklık kavramı ile asıl belirtilmek istenen bireyin atıf şemasının karmaşıklığıdır ve öznel bir eğilim olarak değerlendirilmektedir (Paker, 2004). Şema kavramı örgütlenmiş davranış ya da düşünce örüntüsüdür (Bacanlı, 2002). Birey yeni bilgilerle karşılaştığında özgül bilişsel şemalar bunları süzer, seçer, kodlar ve yeni ya da var olan yapılar içinde bütünleştirir (Buluş, 2000). Bilişsel şemalarımızdan biri de atıf şemalarıdır.

Kişiler, beklenmeyen bir zamanda beklenmeyen bir olayla yüz yüze geldiklerinde, kontrol etme isteği duyduklarında ve de bu durum kişinin kendisini ilgilendiriyorsa yüklenme yaparken karmaşık açıklamalarda bulunmaktadırlar (Ross ve Fletcher, 1985). Fletcher Danilovics, Fernandez, Peterson ve Reedet (1986), kişilerin nedensel yargulamalarda bulunurken atıf şemalarının karmaşıklığı bakımından birbirlerinden farklılaştıklarını belirtmişlerdir. Onlara göre, davranış ve biliş arasındaki bağlantıyı anlamlandırabilmek adına bilişsel şemalardaki kişisel farklarla ilgili incelemeler yapılmalıdır. Bu farklılaşmaların nedenlerini ortaya koyabilmenin yollarından birisi olarak bilişsel şemaların karmaşıklığının, yani atıf şemalarının karmaşıklığının incelenmesi gereklidir.

Atıf karmaşıklığı, açıklama gerektiren dışsal bir süreçle karşılaşıldığında, kişinin birden fazla nedensel yargı üretme eğilimidir (Fletcher vd., 1986). Bireylerin davranışları ve olayları değerlendirme şekillerini incelediğimizde, bazı bireylerin olaylar hakkında başkalarına göre daha fazla nedensel yargılar ortaya atarak

değerlendirme eğiliminde oldukları görülür. Örneğin; Sınıfındaki akademik başarısı düşük bir öğrenciyi kimi öğretmenler yalnızca tembel olarak yargılarken, kimi öğretmenler ise akademik başarının düşük olmasını başka nedenlere (örneğin; ailevi sorunlar, maddi sıkıntılar, psikolojik sorunlar, öğrenme güçlüğü vb.) bağlayabilirler ve olayı daha geniş bir perspektifle değerlendirebilirler. Fletcher ve diğerleri (1986) , atıf karmaşıklığı yüksek olan öğrencilerin atıf karmaşıklığı düşük öğrencilere kıyasla var olan problemlerine daha doğru nedensel açıklamalar yaptıkları sonucuna ulaşmışlardır. Bu sebeple atıf karmaşıklığı yüksek olan bireylerin, problemle karşılaştığında daha fazla çözüm üreten, alternatifleri daha fazla değerlendiren, ortaya daha doğru öneriler koyabilen ve problem çözme konusunda kendilerinde daha fazla güvenen bireyler olması beklenebilir. Bu durum atıf karmaşıklığı yüksek olan kişilerin, atıf karmaşıklığı düşük olan kişilere kıyasla problem çözme noktasında daha olumlu bir yaklaşımda bulunmalarının açıklayıcısıdır.

Sosyal psikolojide atıf başlığına duyulmuş olan ilgi, birçok araştırmanın ve çeşitli kuramların geliştirilmesini sağlamıştır. Atıfla ilgili çalışma konuları, atıflara sebep olan öncelikli nedenlerin (kişinin sahip olduğu inançlar, motivasyon vb.) atıflar üzerine etkisinden, algılanan nedenler ile bunun yol açtığı sonuçlara (yargılar, davranışlar vb.) dek geniş bir alana sahiptir. Yapılan atıf çalışmalarını genel olarak değerlendirecek olursak ortalama bir insanın karşılaştığı olay ve durumlara nasıl açıklık getirdiği sorusuyla birlikte niçin olaylara ilişkin açıklama yapma ihtiyacı hissettikleri sorusuna yanıt bulmaya çalışmaktadır. Yukarıdaki tüm bilgileri ele alacak olursak atıf karmaşıklığını, şemalar arasında gelişen karmaşık ilişki ve örüntüler olarak değerlendirmek mümkündür. Ayrıca spesifik bir alanda karmaşıklık seviyesi yükseldikçe o alanla ilgili karmaşık düşünce ve açıklamaların ortaya çıkacağını varsaymak da olasıdır. Sonuç olarak atıf karmaşıklığı düzeyi yüksek olan kişiler daha karmaşık açıklamalar üretmektedir (Fletcher vd., 1986).

Atıf karmaşıklığı ile ilişkili olabilecek birçok değişken vardır. Bunlardan biri de kimlik statüleridir. Ergenlik döneminin en önemli gelişimsel görevi bir kimlik geliştirebilmektir (Erikson, 1959, 1968). Kimlik (identity) kavramı Latince “İnentites” kökünden gelmekte olup kelime olarak aynılık (özdeşlik) anlamına karşılık gelmektedir. Bununla birlikte kimlik kavramını çok farklı şekillerde tanımlamak mümkündür. Özellikle son yüz yılda birçok kesim tarafından ele alınan kimlik konusu üzerinden çeşitli görüşler ileri sürülmüş, kimlik kavramıyla birlikte literatürde self, ego-identity, personel identity ve psiko-social identity kavramları kullanılmış dolayısıyla kimlik kavramının değişik tanımları yapılmıştır. Kimlik literatürde en genel şekli ile bireyin “ben kimim?” sorusuna verdiği cevap olarak tanım bulmaktadır (Atak,2011). Marcia (1980), ise kimliği, bireylerin dürtü, yetenek ve inançlarının dinamik bir biçimde örgütlenmesi olarak tanımlamaktadır. Kimlik statüsü, Marcia

(1966)'nın ideolojik ve kişilerarası boyutta bireylerin seçeneklerin araştırılması durumunu ve bağlanma stillerini göz önünde bulundurarak yapmış olduğu sınıflama halidir.

Marcia kimlik oluşumuyla ilgili kriz ve bağlanma adı altında iki kavram öne sürmüştür. Kriz, bireylerin geçmişte yapmış olduğu tercihlerini ve var olan inançlarını sorgulamalarını içine alan bir karar verme süreci olarak değerlendirilir (Marcia, 1980). Marcia, kimlik gelişimiyle ilgili olarak ilk zamanlarda bunalım kavramını kabul ederken, daha sonraları seçeneklerin araştırılması kavramını tercih etmiştir. Seçeneklerin araştırılması ergenlik döneminde bireyin kendisi için olası iş, inanç ve düşünceleri irdelemesi ya da seçenekler arasında bir tercihte bulunma ve bu seçim bağlamında davranışlar sergilemesini anlatmaktadır (Atak, 2011). Bağlanma ise, bireylerin, yaptıkları tercihler için ödedikleri bedelleri ve yine bu tercihler için yaptıkları yatırımların düzeylerini ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle bağlanma, bireylerin amaçlarına, değerlerine ve inançlarına olan bağlılıklarını göstermektedir. Bu iki kavrama bağlı olarak ergenler, başarılı, ipotekli, dağınık ve askıya alınmış (moratoryum) olmak üzere dört farklı kimlik statüsünden birinde yer alırlar (Marcia, 1980). Bu dört kimlik statüsü ergenin ego yapısını tanımlamak için kullanılmıştır.

1. Başarılı Kimlik Statüsü: Bu statüye sahip olan kişiler, var olan seçenekleri aktif bir şekilde araştırıp irdeleyerek içsel yatırımlar elde ederler. Bu statüdeki kişiler kimliğe karşı rol karmaşası çatışmasını başarıyla çözüme kavuşturmuştur. Kimlik başarısı var olan ego gücünü artırır. Başarılı kimlik statüsündeki bireyler kendileri ile uyum halindedir, kendi potansiyellerini, güçlü-güçsüz yönlerini ve duygu-düşüncelerini olduğu gibi kabul ederler.

2. Askıya alınmış (moratoryum) kimlik statüsü: Bu statüye sahip olan kişiler, aktif olarak var olan seçenekleri araştırırlar fakat belirgin içsel yatırımlarda bulunmazlar. Bu kişiler sürekli yeni rol denemeleri yaparlar. Marcia'ya göre moratoryum kimlik başarılı kimlik için bir öncül niteliğindedir. Kişi askıya alınmış kimlik statüsündeyken yaşa kişi için sabit, kontrol edilebilir ve hoş bir yer olarak algılanmaz. Askıya alınmış kimlik statüsündeki kişiler çoğu zaman hükümeti, politikayı, eğitimi vb. birçok şeyi değiştirmek istegindedirler.

3. İpotekli kimlik statüsü: Bu statüye sahip kişiler belirgin içsel yatırımlarda bulunmuşlardır fakat bu içsel yatırımları geliştirirken aktif araştırma sürecini yaşamazlar. Bu kişiler anne baba, akraba veya önem verilen kişilerin beklenti haline göre kimliğini oluşturur. Akran gruplarının belirlediği roller ve değerler de bazen bireyin herhangi bir sorgulamada bulunmaksızın ipotekli kimlik oluşturmaya neden olabilir.

4. *Dağınık kimlik statüsü*: Bu statüye sahip olan kişiler geçici araştırmalarda bulunurlar fakat herhangi bir içsel yatırımda bulunmazlar. Bu statüdeki bireyler meslek seçimi, dinsel inanç ya da politik görüş konularında içsel bir yatırımda bulunmamışlardır. Dağınık kimliğe sahip kişiler herhangi bir içsel yatırımda bulunmadıklarından, olası etkilere açık haldedirler ve bu yüzden de ellerine geçen imkânları amaçsızca değerlendirmek isterler (Morsünbül, 2010).

Atıf karmaşıklığı yüksek bireylerin olaylara farklı açılardan bakabilmesi daha geniş ve derinlikli bilişsel şemalarının olması olayları tek bir neden sonuç ilişkisine bağlı kalmayarak değerlendirmesinin, farklı kimlik statülerine göre değişkenlik gösterebileceği düşünüldüğünden bu çalışmaya ihtiyaç duyulmuştur.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin kimlik statüleri ve atıf karmaşıklığı düzeylerinin bazı demografik özelliklerine göre incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

- Üniversite öğrencilerinin kimlik statüleri ve atıf karmaşıklığı arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- Üniversite öğrencilerinin kimlik statüleri ve atıf karmaşıklığı cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
- Üniversite öğrencilerinin kimlik statüleri ve atıf karmaşıklığı gelir durumuna göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
- Üniversite öğrencilerinin kimlik statüleri ve atıf karmaşıklığı büyüdükleri yere göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

2. Yöntem

Üniversite öğrencilerinin atıf karmaşıklığı, kimlik statüleri arasındaki ilişkileri belirlemeye ve bununla beraber bu iki kavramın çeşitli demografik değişkenler açısından manidar düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını belirleme amacıyla gerçekleştirilen nicel araştırma paradigmasına sahip bu çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmiş zamanda olan ya da olmaya devam eden olan bir durumun olduğu şekilde yorumlamayı hedefleyen araştırma yaklaşımlarındandır. Aynı zamanda ilişkisel tarama modelinde önemli olan, var olanı olduğu gibi ortaya koyabilmektir (Karasar,2011). İlişkisel tarama modelleri, birden çok değişken arasındaki değişimin birlikte var olup olmadığını ya da bu değişimin derecesini ortaya koymaya çalışan araştırma modellerindendir (Karasar, 2015).

2.1. Örneklem

Bu çalışmanın örneklemini Ondokuz Mayıs Üniversitesi lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrenciler benzeşik örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Toplam 300 kişiye uygulanmış bir çalışmadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin 180'i kadın 120'si erkektir. Bu araştırmada cinsiyet ve büyüdüğü yer değişkenlerine göre inceleme yapılmıştır.

2.2. Veri toplama Araçları

Veriler, "Kişisel Bilgi Formu", "Atıf Karmaşıklığı Ölçeği" ve "Genişletilmiş Objektif Ego Kimlik Statüleri Ölçeği" formları uygulanarak toplanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Örneklemin özelliklerini belirlemek üzere oluşturulan Kişisel Bilgi Formu'nda Öğrencilerin cinsiyet, okudukları fakülte, büyüdüleri yer ve aile gelir durumları bilgileri bulunmaktadır. Kişisel bilgi formundaki bilgiler araştırmanın amacına göre düzenlenmiştir.

Atıf Karmaşıklığı Ölçeği

Bu araştırmada atıf karmaşıklığı düzeyini ölçme amacıyla Fletcher ve diğerleri (1986) tarafından geliştirilen "Atıf Karmaşıklığı Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlama çalışması Paker (2004) ve Buluş (2000) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada, ölçeğin Buluş (2000) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan formu kullanılmıştır. Ölçekte 28 madde bulunmaktadır. Yedi alt boyuttan oluşmakta ve her alt boyut dörder madde içermektedir. Alt boyutlar aşağıda sıralanmıştır.

1. Motivasyon düzeyi (1*,8*,15 ve 22*. maddeler)
2. Karmaşık açıklamaların tercih edilmesi (2*,9,16* ve 23*. maddeler)
3. Üst biliş becerilerinin oluşumu (3,10,17* ve 24)
4. Davranışın etkileşimler olduğunun farkında olma (4,11*,18* ve 25. maddeler)
5. Karmaşık içsel yüklemeler yapma (5*,12,19,26*.maddeler)
6. Karmaşık dışsal yüklemeler yapma (6*,13*,20,27.maddeler)
7. Zaman boyutu (7,14,21,28*.maddeler)

Maddelere verilen cevaplar "bana çok ters" (1), "oldukça ters" (2), "biraz ters" (3), "ne uygun ne ters" (4), "biraz uygun" (5) "oldukça uygun" (6) ve "bana çok uygun" (7) şeklinde sıralanan likert tipi 7'li bir dereceleme göre

puanlanmaktadır. Olumsuz maddeler yukarıda " * " işareti ile belirtilmiştir. Ölçekten yüksek puan almak atıf karmaşıklığı düzeyinin yüksek olduğunu ifade eder.

Türkiye için geçerlilik güvenilirlik çalışmasında ölçeğin Cronbach Alpha Katsayı Değeri .78 olarak bulunmuştur. Test-tekrar test analizlerinde iki uygulama arasındaki pearson korelasyonu $r=.96, p<.001$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Ölçeğin iç tutarlık güvenilirliği analizlerinde ($n=116$) alpha katsayısı .78 olarak bulunmuştur. Test-tekrar test güvenilirliği için yapılan analizlerde ($n=53$) iki uygulama arasında pearson korelasyon katsayısı $r=.96, p<.001$ düzeyinde bulunmuştur. Bu sonuç ölçeğin ölçtüğü davranış alanına ilişkin oldukça yüksek bir stabilitede veri sağlayabildiğini göstermektedir (Buluş, 2000).

Genişletilmiş Objektif Ego Kimlik Statüleri Ölçeği

Araştırmaya katılan bireylerin kimlik statülerini belirlemek için "Genişletilmiş Objektif Ego Kimlik Statüleri Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeği Bennion ve Adams (1986) geliştirmiş ve Türkçeye Oskay (1997) tarafından uyarlanmıştır. 64 maddeden oluşan bu ölçek, 6'lı likert türündedir. Ölçekte kimlik statüleri ve dört alt boyut ölçmektedir. Bunlar; başarılı, ipotekli, moratoryum ve dağınık olarak ölçülen kimlik statüleri alt boyutlarıdır. Oskay (1997) tarafından 1224 bireyin katılımıyla oluşan örneklemden geçerlik-güvenirlik analizi ile ölçeğin faktör yapısını analiz etmiştir. Bu analiz sonuçlarında, Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları sırasıyla. 75; .73; .84 ve. 57 olarak bulunmuştur. Test-tekrar test güvenilirlikleri ise sırasıyla. 72; .77; .81 ve. 79'dur. Bu çalışma kapsamında orijinal ölçekteki boyutları ele aldığımızda gerçekleştirilen madde toplam puan analizleri tüm maddelerin yer aldığı toplam puanla. 30'un üzerinde korelasyona sahip olduğu saptanmıştır. Bu çalışmada elde edilen Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları sırasıyla başarılı kimlik .76; ipotekli kimlik .72; moratoryum kimlik .74 ve dağınık kimlik .70 olarak bulunmuştur.

2.3. Verilerin Toplanması

Uygulamalar 2019-2020 öğretim yılı güz döneminde, belirlenen örneklem grubuna uygulanmıştır. Belirlenen uygun gün ve saatlerde, öğrencilere araştırmacının kendisi tarafından Atıf Karmaşıklığı Ölçeği, Genişletilmiş Objektif Ego Kimlik Statüleri Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu uygulanmıştır.

Uygulamaya sırasında veri toplama araçları uygulamaya katılan her öğrenci grubuna dağıtıldıktan sonra, araştırmanın amacı ve cevaplarının samimiyetinin önemi hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca, veri toplama araçlarını doldurmaya ilişkin yazılı yönerge bir de sözlü olarak verilmiştir. Öğrencilere herhangi bir zaman sınırlaması getirilmemişse de uygulama süresi 45 dakikayı aşmamıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Ölçeklerden elde edilen puanların aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları ve diğer bütün istatistiksel analizler bilgisayarda “SPSS 22.0” paket programı kullanılarak hesaplanmıştır. Atıf Karmaşıklığı Ölçeği ve Genişletilmiş Objektif Ego Kimlik Statüleri Ölçeğinden elde edilen puanların birbirleriyle ilişkisini test etmek için Pearson Korelasyon analizi uygulanmıştır. Kimlik statüsü puanları ile atıf karmaşıklığı puanı arasındaki farkın anlamlı olup olmadığına bakılması için MANOVA testi uygulanmıştır. Atıf Karmaşıklığı Ölçeği ve Genişletilmiş Objektif Ego Kimlik Statüleri Ölçeğinden elde edilen puanlarla kişisel bilgi formundaki değişkenleri test etmek amacıyla MANOVA testi uygulanmıştır.

3. Bulgular

Büyüköztürk tarafından 2010 yılında yapılan çalışmaya göre verilerin çarpıklık ve basıklık değerleri -1 ve +1 arasında ise aynı zamanda grup büyüklüğünün 50’den fazla olduğu durumlarda başvuru Kolmogorov-Smirnov testi sonuçlarının ,05’ten büyük olması durumunda analize tabi tutulan verilerin normal dağılım gösterdiği kabul edilmektedir. Buna göre Tablo 1’de verilen bilgilere göre ölçeğin tamamı ve alt boyutları normal dağılmaktadır.

Tablo 1.

Normallik Testi ve Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

	Kolmogorov-Smirnov Testi			Basıklık Çarpıklık Katsayısı	
	Z	Sd	p	Skewness	Kurtosis
Atıf Karmaşıklığı	,04	300	,20	,25	,20
Başarılı Kimlik	,04	300	,20	,05	-,28
Moratoryum Kimlik	,05	300	,06	-,11	,40
İpotekli Kimlik	,05	300	,07	,27	-,16
Dağınık Kimlik	,05	300	,06	,17	-,11

3.1. Kimlik Statüleri ile Atıf Karmaşıklığı Arasındaki İlişkilere Dair Bulgular

Üniversite öğrencilerinin kimlik statüleri puanları ile atıf karmaşıklığı puanı arasında ilişkiye bakılması için Pearson Korelasyon analizi uygulanmış ve sonuçlar Tablo.2’de verilmiştir.

Tablo 2.*Araştırmada Ele Alınan Değişkenler Arası İlişkiler*

Değişken	Atıf Karmaşıklık	Başarılı Kimlik	Moratoryum Kimlik	İpotekli Kimlik	Dağınık Kimlik
Atıf Karmaşıklık	1	,25**	-,18**	-,41**	-,37**
Başarılı Kimlik	25**	1	,18*	-,03	-,05
Moratoryum Kimlik	-,18**	,18*	1	,64**	,64**
İpotekli Kimlik	-,41**	-,03	,64**	1	,60**
Dağınık Kimlik	-,37**	-,05	,64**	,60**	1

*p<.05 ; **p<.01 önem düzeyinde anlamlıdır.

n=300

Tablo 2 incelendiğinde atıf karmaşıklık puanı ile tüm kimlik statüleri arasında anlamlı ilişkinin olduğu görülmektedir. Başarılı kimlik statüsü ile atıf karmaşıklık arasında pozitif yönde düşük düzeyde ilişki vardır ($r=.25$, $p<.01$). Moratoryum kimlik puanı ile atıf karmaşıklık puanları arasında düşük düzeyde ters yönde anlamlı ilişki vardır ($r=-.18$, $p<.01$). İpotekli ($r=-.41$, $p<.01$) ve dağınık ($r=-.37$, $p<.01$) kimlik puanları ile atıf karmaşıklık puanları arasında ters yönde orta düzeyde anlamlı ilişki vardır. Atıf karmaşıklık puanı artarken başarılı kimlik puanı artmakta, diğer kimlik puanları azalmaktadır. Ters durumlarda mümkündür.

3.2. Cinsiyete Dair Bulgular

Tablo 3 incelendiğinde Başarılı Kimlik Statüsünün cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği görülmektedir ($t=1,99$; $p=.04$, $p<.05$). Üniversite öğrencisi kızların erkeklere göre daha yüksek başarılı kimlik statüsü puan ortalamasına sahip oldukları görülmektedir. Diğer kimlik statülerinde ve atıf karmaşıklık puanında cinsiyete göre anlamlı farklılaşmanın olmadığı görülmektedir.

Tablo 3.*Değişkenlerin Cinsiyete Göre Farklılaşp Farklılaşmadığına Dair Bulgular*

Değişken	Cinsiyet	N	X̄	ss	t	sd	p																																												
Atıf Karmaşıklık	Kız	180	20.94	17.29	1.35	298	.18																																												
	Erkek	120	18.07	19.36				Başarılı Kimlik	Kız	180	66.79	9.19	1.99	298	.04*	Erkek	120	64.56	9.92	Moratoryum Kimlik	Kız	180	51.51	10.80	.32	298	.75	Erkek	120	51.10	10.69	İpotekli Kimlik	Kız	180	42.72	14.33	-.94	298	.35	Erkek	120	44.33	14.83	Dağınık Kimlik	Kız	180	47.30	11.64	-1.03	298	.30
Başarılı Kimlik	Kız	180	66.79	9.19	1.99	298	.04*																																												
	Erkek	120	64.56	9.92				Moratoryum Kimlik	Kız	180	51.51	10.80	.32	298	.75	Erkek	120	51.10	10.69	İpotekli Kimlik	Kız	180	42.72	14.33	-.94	298	.35	Erkek	120	44.33	14.83	Dağınık Kimlik	Kız	180	47.30	11.64	-1.03	298	.30	Erkek	120	48.73	11.83								
Moratoryum Kimlik	Kız	180	51.51	10.80	.32	298	.75																																												
	Erkek	120	51.10	10.69				İpotekli Kimlik	Kız	180	42.72	14.33	-.94	298	.35	Erkek	120	44.33	14.83	Dağınık Kimlik	Kız	180	47.30	11.64	-1.03	298	.30	Erkek	120	48.73	11.83																				
İpotekli Kimlik	Kız	180	42.72	14.33	-.94	298	.35																																												
	Erkek	120	44.33	14.83				Dağınık Kimlik	Kız	180	47.30	11.64	-1.03	298	.30	Erkek	120	48.73	11.83																																
Dağınık Kimlik	Kız	180	47.30	11.64	-1.03	298	.30																																												
	Erkek	120	48.73	11.83																																															

*p<.05 önem düzeyinde anlamlıdır

3.3. Gelir Durumlarına Dair Bulgular

Tablo 4 incelendiğinde düşük gelir grubundaki öğrencilerin atıf karmaşıklığı puan ortalamalarının diğer gruplardan daha yüksek olduğu görülmektedir. Düşük gelir grubundaki öğrencilerin başarılı kimlik puan ortalamalarının diğer gruplardan daha yüksek olduğu görülmektedir. Aynı zamanda orta gelir grubundaki öğrencilerin moratoryum, ipotekli ve dağınık kimlik puan ortalamalarının diğer gruplardan daha yüksek olduğu görülmektedir. Gelir durumlarındaki belirtilen farkların anlamlı olup olmadığı Tablo4'te belirtilmiştir.

Tablo 4.

Üniversite Öğrencilerinin Gelir Durumuna Göre Atıf Karmaşıklığı ve Kimlik Statülerine Yönelik Betimsel İstatistikleri

Değişken	Gelir Durumu	N	X	ss
Atıf Karmaşıklığı	Düşük	108	22.67	20.57
	Orta	137	18.73	16.89
	Yüksek	55	16.80	15.55
Başarılı Kimlik	Düşük	108	66.25	9.39
	Orta	137	65.69	9.80
	Yüksek	55	65.75	9.31
Moratoryum Kimlik	Düşük	108	51.19	11.44
	Orta	137	51.62	10.43
	Yüksek	55	50.95	10.22
İpotekli Kimlik	Düşük	108	42.67	15.20
	Orta	137	44.31	14.50
	Yüksek	55	42.36	13.31
Dağınık Kimlik	Düşük	108	47.88	12.18
	Orta	137	47.92	11.59
	Yüksek	55	47.73	11.31

Tablo 5 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin gelir durumuna göre atıf karmaşıklığı ve kimlik statüleri puanlarının anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir.

Tablo 5.

Üniversite Öğrencilerinin Gelir Durumuna Göre Atıf Karmaşıklığı ve Kimlik Statülerine Yönelik Varyans Analizi Tablosu

Değişken	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Atıf Karmaşıklığı	Gruplar arası	1539.38	2	769.69	2.35	.09
	Grup içi	97147.81	297	327.09		
Başarılı Kimlik	Gruplar arası	20.81	2	10.41	.11	.89
	Grup içi	27180.19	297	91.52		
Moratoryum Kimlik	Gruplar arası	21.62	2	10.81	.09	.91
	Grup içi	3442.01	297	115.97		
İpotekli Kimlik	Gruplar arası	231.17	2	115.58	.55	.58
	Grup içi	62880.23	297	211.72		
Dağınık Kimlik	Gruplar arası	1.47	2	.73	.01	.99
	Grup içi	41046.46	297	138.20		

$p < .05$ önem düzeyinde anlamlıdır

3.4. Büyüdüğü Yere Dair Bulgular

Tablo 6 incelediğinde ilde büyüyen öğrencilerin diğer yerlerde büyüyen öğrencilere göre daha yüksek atıf karmaşıklığı puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir. Köyde büyüyen üniversite öğrencilerinin başarılı, moratoryum, ipotekli ve dağınkı kimlik türlerinde diğer bölgelerde büyüyen öğrencilere göre daha yüksek kimlik puan ortalamalarına sahip oldukları görülmektedir. Büyüdükleri yerlerde belirtilen farkların anlamlı olup olmadığı Tablo 7’de belirtilmiştir.

Tablo 6.

Üniversite Öğrencilerinin Büyüdükleri Yere Göre Atıf Karmaşıklığı ve Kimlik Statülerine Yönelik Betimsel İstatistikleri

Değişken	Büyüdüğü yer	N	X	ss
Atıf Karmaşıklığı	Köy	48	18.50	22.07
	İlçe	105	19.86	17.51
	İl	83	20.02	18.08
	Büyükşehir	64	19.79	16.42
Başarılı Kimlik	Köy	48	67.56	9.30
	İlçe	105	66.55	10.14
	İl	83	64.65	9.92
	Büyükşehir	64	65.20	7.99
Moratoryum Kimlik	Köy	48	54.50	8.92
	İlçe	105	51.20	11.85
	İl	83	50.25	10.17
	Büyükşehir	64	50.62	10.56
İpotekli Kimlik	Köy	48	46.02	17.69
	İlçe	105	43.83	14.51
	İl	83	41.00	12.61
	Büyükşehir	64	43.66	14.17
Dağınkı Kimlik	Köy	48	52.19	12.16
	İlçe	105	47.05	12.12
	İl	83	48.22	10.57
	Büyükşehir	64	45.52	11.49

Tablo 7 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin büyüdüğü yere göre dağınkı kimlik statüsü puanlarının anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir ($F=3.31$, $p=.02$, $p<.05$). Dağınkı kimlik statüsündeki farklılığın büyüdüğü yerlerin hangisinden kaynakladığına bakılması amacıyla Scheffe testine bakılmıştır. Dağınkı kimlik statüsündeki farklılığının köyde yaşayanlar ile büyükşehirde yaşayan öğrencilerin puanları arasında olduğu görülmektedir ($p=.03$, $p<.05$). Atıf karmaşıklığı ve diğer kimlik statüsü puanlarında anlamlı farkın oluşmadığı görülmektedir.

Tablo 7.

Üniversite Öğrencilerinin Büyüdükleri Yere Göre Atıf Karmaşıklığı ve Kimlik Statülerine Yönelik Varyans Analizi Tablosu

Değişken	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Atıf Karmaşıklığı	Gruplar arası	105.64	3	35.21	.11	.96
	Grup içi	98581.54	296	333.05		
Başarılı Kimlik	Gruplar arası	337.99	3	112.67	1.24	.30
	Grup içi	26863.00	296	90.75		
Moratoryum Kimlik	Gruplar arası	612.15	3	204.05	1.78	.15
	Grup içi	33851.49	296	114.363		
İpotekli Kimlik	Gruplar arası	831.73	3	277.24	1.32	.27
	Grup içi	62279.66	296	210.40		
Dağınık Kimlik	Gruplar arası	1331.22	3	443.74	3.31	.02*
	Grup içi	39716.71	296	134.18		

*p<.05 önem düzeyinde anlamlıdır

4. Tartışma ve Sonuç

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre başarılı kimlik statüsündeki bireylerin daha yüksek atıf karmaşıklığı düzeyine sahip olduğu görülmektedir. Fletcher ve arkadaşları (1986), bilişsel karmaşıklık düzeyi yüksek kişilerin, düşük kişilerden daha çok nedensel yargılar kullandıklarını dolayısıyla problemle karşılaştığında daha fazla çözüm üretme becerisi geliştirdiğini göstermektedir. Atıf karmaşıklığı yüksek bireylerin olaylara farklı açılardan bakabilmesi daha geniş ve derinlikli bilişsel şemalarının olması olayları tek bir neden sonuç ilişkisine bağlı kalmayarak değerlendirmesi; farklı kimlik statülerine göre değişkenlik gösterebileceği düşünülmüştür. Nitekim elde edilen sonuçlarda kimlik statülerine göre atıf karmaşıklığının değişkenlik göstermesi kanıtı destekler niteliktedir. Atıf karmaşıklığı bireyin olayları ya da kişilerin davranışlarını anlamlandırma ve açıklama sürecinde kullandığı öğelerin çeşitliliği olarak düşünülebilir. Bu durumda başarılı kimliğe sahip bireylerin kimlik oluşumu aşamalarında perspektif alabilme gerekliliği kendi değer sistemini oluşturabilme adına deneme yanılma süreci içerisine girmesi bunun yaşantı zenginliğini arttırmasının çok yönlü düşünebilmeyi yani atıf karmaşıklığı düzeyini yükselttiği düşünülebilir.

Üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre başarılı kimlik statüsü puanları incelendiğinde kızların erkeklere göre daha yüksek puanlar aldığı görülmektedir. Morsünbül (2005), cinsiyet açısından başarılı ve dağınık kimlik statüleri boyutunda kızlarla erkekler arasında farklılık saptamıştır. Kızların başarılı kimlik statüsü puanı erkeklerinkinden yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Özdikmenli-Demir'in (2010) çalışmasında kadınların başarılı kimlik puanlarının erkeklerden yüksek olduğu görülmektedir. İlhan ve Özdemir (2012), çalışmasında

erkeklerin kadınlara göre kimlik kargaşasını daha fazla yaşadığına işaret etmektedir. Ergin (2015), cinsiyet açısından kadınların başarılı kimlik puanları erkeklere göre daha yüksek olarak saptamıştır. Bu sonuçlar ataerkil toplum yapısı, toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında yorumlanabilir. Kadın ve erkek cinsiyetine ilişkin yüklenen toplumsal roller kimlik statülerindeki bu farklılaşmanın nedeni olarak düşünülebilir. Toplumsal cinsiyet rolleri gereği kadın cinsi duygusal açıdan daha hızlı olgunlaşır. Biyolojik açıdan kız çocuklarının, gelişimini erkeklere göre daha hızlı tamamlıyor olması da bir neden olarak düşünülebilir. Bu bağlamda zihinsel gelişimin daha ileri olması, bu farklılığı ortaya çıkarıyor olabilir.

Dağınık, ipotekli, moratoryum kimlik statüleri boyutlarında ve atıf karmaşıklığı toplam puanında cinsiyete göre anlamlı bir fark bulunamamıştır. Buluş (2000), çalışmasında atıf karmaşıklığının, cinsiyete göre farklılaştığını saptamıştır. Dinçer (2016), çalışmasında kadınların atıf karmaşıklığı düzeyinin, erkeklerin atıf karmaşıklığı düzeyinden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç yapılan benzer çalışmaların sonuçlarıyla örtüşmemektedir. Modern yaşamda kadınlar ve erkekler arasında rol farkının ortadan kalkmasıyla kadınların ve erkeklerin aynı eğitim ve bilişsel gelişim düzeyinde oldukları gerçekliği üzerinden cinsiyet faktörüne göre anlamlı farklılık oluşmaması öngörülebilmektedir.

Üniversite öğrencilerinin büyüdüğü yere göre kimlik statüleri ve atıf karmaşıklıkları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. Örnekleme yer alan bireylerin benzer kültür ve alt kültürlere sahip olması alan yazında yapılan yurtdışı çalışmalara göre kültürel açıdan farklılık göstermemesi çok kültürlülüğün olmamasıyla açıklanabilir. Aynı zamanda gelişmekte olan sosyal yapı köy kent ayrımını ortadan kaldırmaktadır. Köy ve kentte yetişen bireyler aynı bilişsel düzeyde ilerleyebilmektedir. Milli eğitim programının ülke çapında aynı konu başlıkları ve benzer öğretim teknikleri ile yürütülmesi bireylerin akademik ve bilişsel farklılıklarını ortadan kaldırmış olması fırsat eşitliği yaratması olduğu düşünülebilir.

Bu çalışmadan elde edilen sonuçlara göre aşağıdaki öneriler getirilebilir. Bunlar:

- Bu çalışmada örneklem genişletilerek çalışmada elde edilen bulgulardan farklı sonuçlar elde edilebilir. Böylece elde edilecek bulgular, bu kavramların daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir.
- Yapılan araştırma daha güvenilir sonuçlar vermesi açısından boylamsal araştırma yöntemiyle çalışmaya katılacak bireylerin kimlik gelişimleri izlenerek atıf karmaşıklıkları dönemsel olarak tekrar testleriyle ölçülebilir.
- Araştırmanın örneklemini çok kültürlü merkezlerden seçilerek sonuçlar kültürel açıdan yordanabilir.

- Çok yönlü yüklemelerde bulunmayı sağlayacak bakış açılarının öğrencilere kazandırılması denenmelidir.
- Atıf karmaşıklığını arttırmak için lisans düzeyinde dersler açılabilir.
- Atıf karmaşıklığını arttırıcı programlar geliştirilip denenmelidir.
- Eğitimciler öğrencilerine atıf karmaşıklığını arttırıcı projeler, yarışmalar, drama vb. yaptırabilir.
- Atıf karmaşıklığı, kişinin ruh sağlığıyla yakından ilişkili olduğundan ruh sağlığı çalışanları için bu kavram tanı ve tedavi noktasında göz önünde bulundurulmalıdır.
- Kimlik yönelimini geliştirici ve destekleyici eğitimler verilmelidir.
- Okullardaki rehberlik servisleri bireylerin kimlik gelişimini desteklemeye yönelik çalışmalarını artırarak bilişsel anlamda da gelişmiş bireyler yetiştirebilir.

5. Kaynakça

- Atak, A. (2011). Kimlik gelişimi ve kimlik biçimlenmesi: Kuramsal bir değerlendirme. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry*, 3(1), 163-213.
- Bacanlı, H. (2002). *Gelişim ve Öğrenme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Bennion, L.D. ve Adams, G.R. (1986). A revision of the extended version of the objective measure of ego-identity status: An identity instrument for use with late adolescents. *Journal of Adolescent Research*, 1(1), 183-198.
- Bilgin, N. (2003). *Sosyal Psikoloji Sözlüğü. Kavramlar, Yaklaşımlar*. İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Buluş, M. (2000). *Öğretmen Adaylarında Yükleme Karmaşıklığı, Düşünme Stilleri ve Bilişsel Tutarlılık Tercihinin Bazı Psikososyal Özellikler ve Akademik Başarı Çerçevesinde İncelenmesi*. (Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İzmir.
- Büyükköztürk, Ş. (2011). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı* (14. Baskı). Ankara: PEGEM Akademi.
- Dinçer, F. (2016). *Rehber öğretmenlerin kişilerarası ilişkilerinin yükleme karmaşıklığı ve cinsiyetçilik bağlamında incelenmesi: İstanbul ili örneği*. (Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- Ergin, E. (2015). *Beliren Yetişkinlik Döneminde Kimlik Statüleri ve Başa Çıkma Stratejileri İlişkisinin İncelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, İstanbul.
- Erikson, E. H. (1959). *Identity and the life cycle: Selected papers by Erik H.* [Adobe Digital Editions version] https://books.google.com.tr/books/about/Identity_and_the_Life_Cycle.html?id=PZW0nAEACAAJ&redir_esc=y
- Erikson, E. H. (1968). Identity: Youth and crisis. *Psychological Issues*, 1, 1-171.
- Fletcher, G. J. O., Danilovics, P., Fernandez, G., Peterson, D. ve Reedet, G.D. (1986), Attributional complexity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(4), 875-884.
- İlhan, T., ve Özdemir, Y. (2012). Beliren yetişkinlerde yaş, cinsiyet ve bağlanma stillerinin kimlik statüleri üzerindeki yordayıcı rolü. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(19), 227-241.

- Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (28. Bas.). Ankara: Nobel Akdemi Yayıncılık.
- Marcia, J.E. (1966). Development and Validation of Ego Identity Status. *Journal of Personality and Social Psycology*, 3(5), 551-558
- Marcia, J. E. (1980). *Identity in adolescence*. In J. Adelson (Ed.), *Handbook of adolescent psychology*. New York: Wiley.
- Morsünbül, Ü. (2005). *Ergenlikte kimlik statülerinin bağlanma stilleri, cinsiyet ve eğitim düzeyi açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.
- Morsünbül Ü. (2010). Ergenlikte kimlik gelişimini açıklayan yaklaşımlar/ modeller: Ergen ruh sağlığı açısından sonuçları. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 17(1), 105-111.
- Oskay, G. (1997). Genişletilmiş objektif ego kimlik statüsü ölçeğinin (extended objective measure of ego identity status)-eom-eis'in türkçeye uyarlanması-geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(9), 17-24.
- Özdikmenli-Demir, G. (2010). Üniversite öğrencilerinde kimlik gelişimi: kimlik statülerinin sosyal sermaye ve kimlik sermayesi ile olan ilişkisi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 34, 1-10.
- Paker, K. O. (2004). Bireysel bir farklılık olarak atıf karmaşıklığı: kavramsal analiz ve ölçek uyarlaması. *Psikoloji Çalışmaları*, 24(1), 1-24.
- Rathus, S. A. ve Nevid, J. S. (1989), *Psychology and the Challenges of Life*. Orlando: Holt Rinehart and Winston.
- Ross, M., & Fletcher, G. J. O. (1985). *Attribution and social perception*. In G. Lindzey & E. Aronson (Eds.), *The handbook of social psychology*. New York: Random House.

6. Extended Summary

Individuals encounter many different events or behavioral responses of other individuals throughout their lives. Individuals need to make explanations about these situations or behaviors they encounter, in other words, they refer.

Attribution complexity is a person's tendency to produce more than one causal judgment when faced with an external process that requires explanation (Fletcher et al., 1986; Howe, 1987; Wimer & Kelley, 1982; cited in Flett et al, 1994). When we examine individuals' behaviors and the way they evaluate events, it is seen that some individuals tend to make more causal judgments about events than others. For example; While some teachers judge a student with a low academic achievement in their class only as lazy, some teachers can attribute the low academic achievement to other reasons (e.g. family problems, financial difficulties, psychological problems, learning difficulties, etc.) and evaluate the event from a wider perspective.

The interest in the attribution title in social psychology has led to the development of many researches and various theories. The study subjects related to attribution have a wide range from the effect of the primary reasons (information, beliefs, motivation, etc.) that cause the attributions, on the attributions, to the perceived reasons and the consequences (judgments, behaviors, etc.) In the most general sense, attribution studies take common sense explanations as the subject and try to find an answer to the question of why ordinary people explain the events together with the question of how they clarify the events. These studies often focus on the average person whose characteristics are undifferentiated, that is, an undifferentiated individual. However, some studies also care about individual differences.

If we consider all the above information, it is possible to evaluate the attribution complexity as the complex relationships and patterns that develop between schemas. It is also possible to assume that as the level of complexity increases in a specific area, complex thoughts and explanations related to that area will emerge. As a result, people with high level of attribution complexity produce more complex explanations (Fletcher et al., 1986).

There are many variables that can be associated with attribution complexity. One of these is identity status. The concept of identity comes from the Latin root "Inentites" and it means sameness as a word. However, it is possible to define the concept of identity in many different ways. There are four identity statuses in Marcia's identity status model. These; described as successful, moratorium, mortgaged and dispersed identity statuses. These four identity statuses are used to define the ego structure of the adolescent. In this study, data were collected directly from the students who were included in the sample. The data were collected by applying the "Personal Information Form", "Attribution Complexity Scale" and "Expanded Objective Ego Identity Status Scale" forms.

The arithmetic means and standard deviations of the scores obtained from the scales and all other statistical analyzes were calculated using the "SPSS 22.0" package program on the computer. Pearson Correlation analysis was applied to test the relationship between the scores obtained from the Attribution Complexity Scale and the Expanded Objective Ego Identity Status Scale. The MANOVA test was applied to see if the difference between identity status scores and attribution complexity score was significant. The MANOVA test was applied to test the variables in the personal information form with the scores obtained from the Attribution Complexity Scale and the Expanded Objective Ego Identity Status Scale.

A statistically significant difference was found between identity statuses and attribution complexities. Individuals with high attribution complexity can look at events from different angles, have broader and deeper cognitive schemes, and evaluate events without being dependent on a single cause and effect relationship; It is thought that

it may vary according to different identity statuses. As a matter of fact, the fact that the attribution complexity varies according to the identity statuses in the results obtained supports the opinion.

According to the results obtained from the research, it is seen that individuals with successful identity statuses in Marcia's identity status have higher level of attribution complexity. This expected result may be due to the individuals completing their cognitive development during the identity development process, in other words, the parallelism between their age and education level and their identity development.

No statistically significant difference was found between the identity status and attribution complexity of university students according to where they grew up. The fact that the individuals in the sample have similar cultures and subcultures can be explained by the absence of multiculturalism, as they do not differ in terms of culture compared to foreign studies in the literature. At the same time, the developing social structure eliminates the village-city distinction. Individuals raised in the village and city can progress at the same cognitive level. It can be thought that conducting the national education program with the same subject headings and similar teaching techniques throughout the country eliminates the academic and cognitive differences of individuals and creates equal opportunity.

According to the results obtained from the study, the following suggestions can be made. These:

- Programs to increase attribution complexity should be developed and tested.
- Trainings that improve and support identity orientation should be given.
- Counseling services in schools can raise individuals who are cognitively developed by increasing their efforts to support individuals' identity development.
- Research results can be re-interpreted by creating a resource for the domestic education system and similar studies.